

SOCIETAT

El pijama de fusta

Marcel Ayats

*La Veritat o la meva veritat? La meva veritat.
I si no és la veritat? Aleshores l'error, però el meu.
Imre Kertész*

Així com la gola atrofia el paladar, també l'excés d'informacions i la seva immediatesa malmeten l'enteniment. Asseure'ns còmodament davant del televisor i, com si mengéssim rosetes, embotornar-nos de brevíssims missatges el cervell, desenganyem-nos: això no és informació. Estar informat demana temps i esforç, sobretot esforç. A menys que... en lloc d'anar endavant tornem enrere i agafem l'antic significat etimològic de la paraula pensador: home que dóna pinso al bestiar. Aleshores sí que tot encaixa perfectament. Informació: pinso que es dóna als animals.

* * *

Les grans tragèdies, siguin del caire que siguin, han deixat de commoure'ns. Finalment ja som adults i sabem que aquestes coses només passen en un lloc anomenat televisor, els habitants del qual, petits com són, òbviament evidencien que tot forma part d'una macabra ficció.

* * *

Actualment, només val la pena lluitar per aquelles causes que, d'entrada, sabem del cert que estan perdudes: són les úniques que encara conserven entre els seus militants escalfor d'humanitat. Les altres, les que tenen opcions de seguir endavant, només pensen en la dèria de com arribar més de pressa a l'esfullada primavera d'un avenir clonat.

* * *

Com la cugula i el blat, l'asfalt i la pluja són incompatibles. Quan plou a la ciutat, l'aigua, font de la vida, comporta una llarga corrua de punyents hostilitats: els semàfors s'espantllen, les clavegueres s'embussen, la part baixa de molts edificis s'inunda...L'estèril comoditat de la supèrflua abundància, pertot, sembla un vaixell ple de forats. Els habitants de les urbs, quan plou, van i vénen per les places i els carrers del mullat cementiri grisós, amb cara de pocs amics, profundament empipats.

* * *

Fills predilectes de la sagrada mare Tecnologia, nosaltres, ciutadans del món desenvolupat, som el centre de l'univers. Déu, existeixi o no, per a què serveix?

* * *

Atènyer el poder i desentendre's de les promeses que s'han fet durant la campanya electoral és tot u. De fet -no ens enganyem- prometre i no complir forma part de les regles del joc. I, és més, les promeses, dins de l'aparell propagandístic dels partits, estan situades en aquells apartats pròpiament anomenats de farciment. Sí, d'ençà que els polítics ballen al compàs de la música que toquen les multinacionals, la política s'ha convertit en un més dels nombrosos i lamentables espectacles -miralls de la nostra societat- que, per tal de poder sobreviure, s'han de rabejar en les seves pròpies mesquineses, no fos cas que decaigués l'interès del públic i, valga'm Déu!, baixés la seva quota de pantalla.

* * *

Nietzsche ho va dir: "El camí més curt per assolir la felicitat és satisfer el nostre instint." La gent s'ho va creure i tothom, delerós de ser feliç, s'apressà a satisfer el seu instint. Després, el temps, savi per excel·lència, ens va demostrar que el principal instint que l'home vol satisfer és, de llarg, el seu egoisme. Però l'egoisme de l'home no té límits, mai està satisfet: malalt de voler abastar més i més, fins i tot és capaç de menjar-se el seu futur! Abans, quan em mirava les coses pel costat ombrívol de la vida, sempre arribava a la conclusió que l'home, com deia Gracián, és un llop per a un altre home. Però, d'un temps ençà, malgrat em miri les coses pel costat assolit de la vida, sempre arribo a aquesta altra conclusió: l'home no només és un llop per a un altre home, sinó que, obcecat en satisfer el seu egoisme, també és un llop per als seus fills.

* * *

De seguir immersos en aquesta agressiva competitivitat que constantment posa a prova la virilitat de l'home, a la llarga poden passar dues coses: o bé que a còpia de parlar continuament el llenguatge del dolor, s'acabin invertint els sentiments, és a dir, que el dolor es converteixi en plaer i el plaer en dolor; o bé que a còpia de parlar continuament el llenguatge del dolor, el llenguatge del plaer, cada cop més en desús, s'acabi convertint en una llengua morta que, patrimoni de l'oblit, ningú sabrà parlar.

* * *

Entre la llum omnipotent que, com el sol, no et deixa mirar amunt, i la negror atapeïda que, com un pou sense fons, t'empeny sempre avall, hi ha una vida terrenal que, quítia d'amunt i d'avall, també és capaç de convertir, sense fer tan mullader, pedres en pans.

* * *

Avui en dia, tenim una visió tan poc ortodoxa de l'art com la que tenien a l'antiga Grècia en matèria de déus, és a dir, qualsevol cosa pot convertir-se en *art*. Però com molt bé va dir, cinc-cents anys aC., el poeta i filòsof Xenòfanes: «D'entre tot aquest galimaties de déus que ens envolten pertot arreu, només un, aquell que des de la seva immobilitat ho fa vibrar tot, s'alçarà solitari i victoriós per damunt de tots els altres.» I, certament, així és: d'entre tot aquest fotimer d'artistes i menes d'*art* que ens envolten pertot arreu, només un, aquell que des de la seva immobilitat ho fa vibrar tot, s'alça solitari i victoriós per damunt de tots els altres: l'art-déu dels diners.

* * *

